ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਅਨਜ

(2009 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7027-7028)

ਜਨਵਰੀ 03, 2022

[ਆਰ. ਸੁਭਾਸ਼ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ – ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨਾ ਕਰਨਾ – ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਆਸਵਾਸਨ ਕੈਰੀਅਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਯੋਜਨਾ (ਏਸੀਪੀ) ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ – ਜਵਾਬੀ-ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ – ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ – ਏਸੀਪੀ ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਠਹਿਰਾਓ ਭੁਗਤਿਆ ਹੈ – ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ – ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7510-7511/2009 ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਵਾਬੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਸ਼ਰਤੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਰੱਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ – ਅਪਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ. ਸੀ.ਏ.ਨੰਬਰ 7027-7028 ਦੇ 2009 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7510-7511 ਦੇ 2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਮਿਤੀ 9.8.1999 ਦਾ ਓ.ਐਮ. ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਆਸਵਾਸਨ ਕੈਰੀਅਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਇੱਕ “ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਲ” ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਪਰਯਾਪਤ ਮੌਕੇ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਆਈ ਠਹਿਰਾਅ ਅਤੇ

ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ। ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਵੇਤਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ, 12 ਸਾਲ ਅਤੇ 24 ਸਾਲ, ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਿਤ ਪਰਚਾਰ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ। ਜਦਕਿ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 5.1 ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 10 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦੇਣ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਉਨਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ, ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦੇ 12 ਅਤੇ 24 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮਿਤ ਪਰਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਪੂਰੇ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਿਤ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਉਸੇ ਅਸਾਮੀ ਵਿੱਚ ਠਹਿਰਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉੱਚੇਰੀ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵੇਤਨ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੁਣਾਅ ਕੀਤਾ। 9.8.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 18.7.2001 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਖਾਲੀ ਆਧਾਰਿਤ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਪਰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਉਹ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 18.7.2001 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, 9.8.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਸ਼ਰਤ 5.1 ਦੇ ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਰਚਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਚੁਣਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਭਾਗਕ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯਮਿਤ ਪਰਚਾਰ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਰਤ 5.1 ਵਿੱਚ ਸਾਫ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਓ.ਐਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 9.8.1999 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਸ਼ਰਤ 10 ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 10, 11, 13-15]

1.2 ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਉਨਨਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਉਨਨਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਠਹਿਰਾਅ ਝੱਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਚੁਣਾਅ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਰਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਮਾਲਕ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮਿਤੀ 9.8.1999 ਦੇ ਓ.ਐਮ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿੱਤੀ ਉਨਨਤੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਐਪ੍ਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ" ਦੇ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਐਪ੍ਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰੀਪ੍ਰੋਬੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7027-28/2009 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16-18]

ਲਿਸਪੈਂਡੇਨ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਏ.ਵੀ. ਬੋਸ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ [1940] ਏ.ਸੀ 412 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

1.3 ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਸੀ.ਏ ਨੰਬਰ 7150-7151/2009 ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਵਾਬੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਲਟਾਅ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਹ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਠੁਕਰਾਅ ਉਹਨਾਂ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਠੁਕਰਾਅ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰਨਿਊਮੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਪਰਿਣਾਮਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਦੋ ਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ), ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7027-7028 ਦੇ 2009.

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 21.11.2007 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (C) ਨੰਬਰ 7227 ਅਤੇ 7823 ਦੇ 2003 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7150-7151 ਦੇ 2009.

ਮਿਸ ਮੀਰਾ ਪਟੇਲ, ਭੁਵਨ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਆਯੁਸ਼ ਪੁਰੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਡਾ. ਆਈ. ਬੀ. ਗੌੜ, ਰਾਜੀਵ ਮੰਗਲਿਕ, ਪੀਯੂਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਏ. ਪੀ. ਧਮੀਜਾ, ਮਿਸ ਤਾਨਿਆ ਸ਼ਰਮਾ, ਸਰਦ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘਾਨੀਆ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਹ੍ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਮਿਸ ਮੀਰਾ ਪਟੇਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ ਹਨ। ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7027-7028 ਦੇ 2009 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਮੰਗਲਿਕ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7150-7151 ਦੇ 2009 ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀਯੂਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਏ.ਪੀ. ਧਮੀਜਾ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

2. ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ 9.8.1999 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਰਸੋਨੈਲ, ਪਬਲਿਕ ਗ੍ਰੀਵੈਂਸਜ਼ ਅਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਜ਼ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਸ਼ੁਰਿਤ ਕੈਰੀਅਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਯੋਜਨਾ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ") ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਸੀਪੀ ਯੋਜਨਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, 24 ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਉਨਤੀ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰਯ ਹੈ।

3. ਸੁਮਨ ਲਤਾ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨੁਵਾਦਕ (ਹਿੰਦੀ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਹਿੰਦੀ) ਦੇ ਉੱਚੇਰੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਰ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀਆਂ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭ 15.11.1999 ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਸੁਮਨ ਲਤਾ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 4.9.2002 ਅਤੇ 10.10.2002 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਗਏ। ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ 18.7.2001 ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਛਾਣਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਧਾਰਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ) ਨੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨੁਵਾਦਕ (ਹਿੰਦੀ) ਦੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਠਹਿਰਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਉ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵੇਤਨ ਸਕੇਲ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ।

4. ਦੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਲਈ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਮੁੱਖ ਬੈਂਚ (ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ "ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ") ਵਿੱਚ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 2673/2002 (ਸੁਮਨ ਲਤਾ ਭਾਟੀਆ), ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 2674/2002 (ਵੀਨਾ ਅਰੋੜਾ) ਅਤੇ ਓ.ਏ. ਨੰਬਰ 3021/2002 (ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ) ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

5. ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਆਦੇਸ਼ (28.8.2003) ਵਿੱਚ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਓ.ਐਮ.ਜ਼ (9.8.1999 ਅਤੇ 18.7.2001) ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਕਿ ਮੂਲ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨਤੀ ਵਾਲੇ ਵੇਤਨ ਸਕੇਲ ਲਈ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾਵ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨਤੀ ਵਾਲੇ ਵੇਤਨ ਸਕੇਲ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੇਤਨ ਉਨਤੀ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵੇਤਨ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਉਨਤੀ ਵਾਲੇ ਵੇਤਨ ਸਕੇਲ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

6. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਅਰਜੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਘੋਸਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (C) ਨੰਬਰ 7227/2003 (ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ), ਡਬਲਯੂ.ਪੀ. (C) ਨੰਬਰ 7283/2003 (ਸੁਮਨ ਲਤਾ) ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ ਸਮਾਨ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਲਏ ਗਏ।

7. ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 9.8.1999 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 5.1 ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 10 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਦਿਆਂ ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ ਕੱਢਿਆ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਹੀ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਨਿਸਕਰਸ ਨਿਕਾਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦਾ ਲਾਭ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ, ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ।

8. ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7150-7151/2009 ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਤੱਥ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਾਂਤਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਏਅਰ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰਸ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਅਨੁਵਾਦਕ (ਹਿੰਦੀ) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਹਿੰਦੀ) ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਕਿ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਲਟ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦਫਤਰ/ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੈਡਰ ਵਿੱਚ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ।

9. ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਉਲਲੇਖਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੁਮਨ ਲਤਾ ਭਾਟੀਆ ਅਤੇ ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 21.11.2007 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

10. 9.8.1999 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਲਈ ਆਸ਼ੂਰਿਤ ਕੈਰੀਅਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਲ" ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਚਾਰਕ ਅਵਸਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਅਸਲੀ ਠਹਿਰਾਅ ਅਤੇ ਮੁਸੀਬਤ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੋਧ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ, ਨਿਯਮਿਤ ਸੇਵਾ ਦੇ 12 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਵਾਰ, ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਸ਼ਰਤਾਂ 5.1 ਅਤੇ 10 ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਹੇਠਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

“5.1 ਵਿੱਚ ਏਸੀਪੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾ ਕੈਰੀਅਰ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ (ਇਨ-ਸੀਟੂ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਸਮੇਤ ਸੀਮਤ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਤਰੱਕੀ ਟਰੈਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ) ਉਸ ਗ੍ਰੇਡ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਵਿੱਤੀ ACP ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਤਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਨਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ (12 ਅਤੇ 24 ਸਾਲ) ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਿਲ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ, ਉਹ ਦੂਜੀ ਵਿੱਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ 24 ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ACP ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਪੂਰਵ ਤਰੱਕੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਉਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗੀ।

10. ਏ.ਸੀ.ਪੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉੱਚੇ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਕਿਹਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਾਭ, ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਅਯੋਗ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀ ਖਾਲੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ। ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਲਈ ਆਮ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰੱਕੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਤ ਤਰੱਕੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ACP ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੈਕਿੰਡ ਅੱਪ-ਗਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਸਕੀਮ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ/ ਏਸੀਪੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉਸ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 12 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਰੈਂਡਰਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਅਤੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਦੇ 15 ਸਾਲ (12+12+1) ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਅਧੀਨ ਦੂਜੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਏਸੀਪੀ ਸਕੀਮ ਸਿਰਫ਼ ਦਸ ਸਾਲ ਹੋਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡੇਸ਼ਨ (2+10) ਭਾਵ ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ (12+12+1) ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲੋੜੀਂਦੇ 12 ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਸ ਉੱਚ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ

ਨਿਯਮਤ ਸੇਵਾ ਦੇ ਸਾਲ।"

11. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ, 12 ਸਾਲ ਅਤੇ 24 ਸਾਲ, ਦੌਰਾਨ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ ਹੋਵੇ। ਜਦਕਿ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 5.1 ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਣਉੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਰ 10 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦੇਣ, ਅਜਿਹੀ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰੀ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਉਨਤੀ 'ਤੇ ਹੀ ਅਸਰ ਪਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ।

12. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ 9.8.1999 ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5.1 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਲੈ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਹੈ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਣ ਆਦਿ ਕਾਰਨ, ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ।

13. ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਤਦ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦੇ 12 ਅਤੇ 24 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਪੂਰੇ ਸੇਵਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਉਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਪਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, 9.8.1999 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਚੋਲ ਅਤੇ ਕਠਨਾਈਆਂ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ “ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਲ” ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕੀ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਸਕੀਮ ਦਾ ਲਾਭ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

14. ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੰਜੂ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਸੁਮਨ ਲਤਾ ਬਤਰਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉੱਚੇਰੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੇ ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕੀਤਾ। 9.8.1999 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 18.7.2001 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਥੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਖਾਲੀ ਆਧਾਰਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ/ਉਸ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। 18.7.2001 ਦੀ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ, 9.8.1999 ਦੀ ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਧਾਰਾ 5.1 ਦੀ ਸਾਫ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਏ.ਸੀ.ਪੀ. ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਇਨਕਾਰ ਕਾਰਨ, ਲੋੜੀਂਦੇ

ਵਿਲੰਬ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

15. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸ਼ਰਤ 5.1 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, 9.8.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਦੇ ਅਸਲ ਮਤਲਬ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਿੰਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓ.ਐਮ. ਦੀ ਸ਼ਰਤ 10 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

16. ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨੀ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਠਹਿਰਾਓ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਚੋਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸਮੁੱਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

17. ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚੇਰੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਕਸਰ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਨਤੀਜਤਨ, ਇਹ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਮਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ 9.8.1999 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਓ.ਐਮ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿੱਤੀ ਉਨਤੀ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, "ਐਪ੍ਰੋਬੇਟ ਅਤੇ ਰਿਪ੍ਰੋਬੇਟ" ਦੇ ਸਕਾਟਿਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬਰਾਬਰ ਨੂੰ**ਲਿਸੇਨਡੇਨ ਵੀ. ਸੀਏਵੀ ਬੋਸ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ. ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨ ਨੇ ਪੰਨਾ 429 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ**,

“…….ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਥੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦੋ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਉਹ ਅਪਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੋਵੇਂ ਨਹੀਂ। ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਇਰਾਦਤਨ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ…….”

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਚਿੰਤਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਅਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਾਂ ਬੋਲਚਾਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਹਿਣ ਲਈ, “ਆਪਣਾ ਕੇਕ ਖਾਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਖਣਾ”। ਇਸ ਨੂੰ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 7027-28/2009 ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪਰੋਕਤ ਗੱਲ ਸੀ.ਏ ਨੰਬਰ 7150-7151/2009 ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕਾਂਤਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰਤੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 29.12.1988 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਆਰਕਸ਼ਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਇਹ ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 29.12.1988 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਸੰਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਅਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ, ਦੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ, ਕਾਂਤਾ ਸੂਰੀ ਅਤੇ ਵੀਨਾ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਏ.ਸੀ.ਪੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

20. ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸੁਪਰਐਨੂਏਸ਼ਨ ਦੀ ਉਮਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਪਰਿਣਾਮਕ ਰਾਹਤ ਦੇ ਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ (ਜੇ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ) ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

21. ਉਪਰੋਕਤ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਭਾਵ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7027-7028 ਦੇ 2009 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੂਜੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਭਾਵ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7150-7151 ਦੇ 2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਦਿਵਿਆ ਪਾਂਡੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate